

РЕШЕНИЕ

№ 40451

гр. София, 03.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в
публично заседание на 13.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **3734** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10а от Закон за чужденците в Република България /ЗЧРБ/. Делото е образувано по жалба от 23.03.2025г. от М. М. /М. М./, гражданин на Б., [дата на раждане] , с национален паспорт номер А04065215, издаден на 23.05.2022г., чрез процесуалния му представител, против постановен отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид "D"), издаден на 07.03.2025г. от Завеждащ консулска служба в [населено място], И. по заявление № 25000488 на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

В жалбата се твърди, че оспорваният отказ е издаден в противоречие с процесуалния, материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Изложени са твърдения, че отказът засяга правото на образование по чл. 2, Протокол №1 към Европейска конвенция за правата на човека /ЕКПЧ/, като се твърди и нарушение на чл. 14 от ЕКПС. Изложени са твърдения, че отказът не отговоря на изискванията установени в чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, като не съдържа конкретни фактически основания и същият не съдържа мотиви. Счита, че не са посочени информационните източници, въз основа на които е формиран изводът, че жалбоподателя не възнамерява да се обучава в български ВУЗ. Отделно от това са изложени доводи, че не са обсъдени приложените към заявлението за виза писмени доказателства, с което чуждият гражданин е доказал достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Моли съда да постанови отмяната на отказа. Иска от съда присъждането на направените разноски по делото. Ответникът- завеждащ консулска служба в [населено място], И. не депозира отговор по жалбата, не се явява в съдебно заседание, не изпраща представител, респ. не взема становище.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка

на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Със заявление от 04.02.2025г. (л. 19 и в превод на български - л. 81) жалбоподателят М. М., гражданин на Б., [дата на раждане] , с паспорт номер А04065215, издаден на 23.05.2022г., е кандидатствал за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид "D"). В заявлението М. М. е посочил: семейно положение- несемеен, цел на пътуване- обучение, допълнителна информация относно целта на престоя – Русенски университет - обучение, планирани дати на пристигане и напускане: 01.03.2025г.-01.03.2026г., място на настаняване- Студентски град, [улица], 7017, [населено място].

Към заявлението са приложени документите, които се изискват на основание чл. 19, т. 1 и т. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим (НУРИВОВР). Съгласно посочената разпоредба, при подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване кандидатът представя: 1. документите и информацията по чл. 13, ал. 1 и чл. 14; 2. документи и копия на тях, обосноваващи искането за виза за дългосрочно пребиваване по реда на Закона за чужденците в Република България и на правилника за прилагането му, и за притежаваните финансови средства за издръжка и подслон.

Видно от предоставената по делото преписка, към заявлението са приложени следните документи: паспорт номер А04065215, издаден на 23.05.2022г. от Република Б., със срок на валидност до 22.05.2032г., снимка и лични данни /л.14/; Удостоверени № 222 от 15.01.2025г., издадено от директора на Дирекция "Чуждестранни студенти" към Русенския университет "А. К.", в което е посочено, че за учебната 2024/2025 г. жалбоподателят е приет за обучение в Подготвителен курс за езикова и специализирана подготовка към Д. за езиково обучение на Русенския университет, фак. № 240162 и след успешното му завършване ще продължи обучението в първи курс на ОКС "Магистър" в редовна форма за срок от 3 семестъра в специалност "Инженерна екология" /л.13 е 24/. Отражено е, че по време на обучението си М. М. ще бъде настанен в Общежитие на Русенския университет – СО 4, стая 224, както и че е заплатил годишна такса за обучение в размер на 2 500 евро /л. 24 гръб и л.13/; Удостоверение № 04-11-2602 от 20.11.2024 г. на издадено от директор на Дирекция "Висше образование" при Министерство на образованието и науката, в което е отразено, че кандидатът е приет за студент от летен семестър на учебната 2024/2025 година в Русенски университет "А. К.", специалност "Инженерна екология" на български език, редовна форма на обучение за срок от 1,5 години, за придобиване на образователно квалификационна степен "Магистър след висше образование" при семестриална такса за обучение в размер на 1 255 евро, и пълна такса за специализирана и езикова подготовка с продължителност 11 месеца в Департамент за езиково обучение към Русенския университет в размер на 2 500 евро, която следва да бъде преведена по банкова сметка /л. 24/; банково нареждане за платена студентска такса; мотивационно писмо; автобиография; застрахователна полица № 3613250600000099 със срок от 01.03.2025г. до 28.02.2026г. /л. 27 гръб/; национална лична карта на жалбоподателя и на майка му; удостоверение за доходи на майката на жалбоподателя; извлечение от банкова сметка на жалбоподателя; самолетни билети, с дата на заминаване 01.03.2025г.; свидетелство за съдимост.

На 07.03.2025г. е издаден оспорваният отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид "D") /л. 38/, издаден от С. П. - завеждащ консулска служба в [населено място], И. по заявление от 04.02.2025 г. Като основание за постановения отказ е отбелязана разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ, като се посочва, че „Чужденецът не може да докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Жалбоподателят е приет за редовен студент, но след като премине 9 м. езиков курс за учебната 2024-2025 г., следователно чужденецът би могъл да дойде в РБ най-рано през м. февруари 2025г. (след приключване на зимен и след началото на летния

семестър), което би попречило на завършване на ез. обучение и невъзможно впоследствие да продължи обучението си в избраната специалност.“

В хода на съдебното производство е получено писмо от ДАНС /л.69/ за осъществена съгласувателна процедура по заявление на жалбоподателя с отрицателно становище, като е посочено, че има основатели съмнения относно обосновката за целта и условията на планираното пребиваване.

Постъпва и становище за осъществена съгласувателна процедура от МВР- Р., Група „Миграция“ /л.72/, с което се посочва: „видно от фактическата обстановка, лицата могат да дойдат в Р България най-рано през месец март 2025 (след приключване на зимния и след началото на летния семестър), което би попречило на успешното завършване на езиковото обучение и невъзможността впоследствие да продължат обучението си в избрана специалност“ , както и че „от анализа на постъпилите визи от граждани на И., Б. и П., приети за студенти в Русенски университет през предходната учебна години, се очертава следната тенденция: През учебната 2023/2024 година в Русенски университет „А. К.“ са започнали обучението си 22 - ма граждани на И.. П. и Б., като 18 са били нови, с визи „Д“. Към момента в университета се обучават само шестима. На 14 са наложени ПАМ „Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“ по ЗЧРБ, за които няма данни да са напуснали страната и са обявени за издирване, а спрямо двама момента се води производство по налагане на Ш.. Всичко това потвърждава направените от нас изводи, че тази категория чужденци продължават да използват страната като транзитен пункт за миграция към 3. Европа“.

От ответника е представена Заповед № 3 от 16.01.2025 г. /л. 39/ на Посланика в И., съгласно която на издателят на оспорвания акт г-н С. П. са делегирани правомощия по съставяне, връчване и подписване на формулярите за отказ от издаване на виза по НУРИВОВР, както и Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025г. на Министъра на външните работи относно компетентността на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да издават разрешения, респ. откази за виза. /л.42/.

Процесуалният представител на жалбоподателя представя превод от английски заявление за издаване на виза, свидетелство за съдимост, потвърждение на самолетна резервация, както и извлечение от банкова сметка.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Подадената жалба е допустима - подадена е до съда от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ, отказите за издаване на визи могат подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс относно тяхната законосъобразност.

При разглеждане по съществото на спора, съдът намира следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, като проверява дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Нормата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква. По силата на чл. 9г, ал.1 от ЗЧРБ, визите се издават оправомощени от ръководителя на съответната служба длъжностни лица в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, респективно и отказите за издаването на

виза.

Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г. /обн. ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011г. / - „Наредбата“ или „НУРИВОВР“. В чл. 27, ал. 6 от Наредбата е предвидено, че определените по чл. 27, ал. 2 консулски длъжностни лица, преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза, извършват проверка на декларираните данни и представените документи и задължително изпращат заявлението до Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове и Визовата информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай че е заявено такова по реда на чл. 22 от Визовия кодекс. Според чл. 34, ал. 1 от Наредбата, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ.

За отказа се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно Приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице, а в случай на издаване на виза на границата - от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основанията за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване (изпращане) на заинтересуваното лице. Първият екземпляр се връчва или изпраща на кандидата, а вторият се прилага към заявлението за издаване на виза и придружаващите го документи.

В случая оспорваният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган - завеждащ консулска служба в [населено място], И., видно представените от ответника Заповед №95-00-26 от 16.01.2025г. на Министъра на външните работи, с която се определя компетентността на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да издават разрешения, респ. откази за виза /л.42/, както и Заповед № 3 от 16.01.2025г. на Посланика на Република България в И., съгласно която издателят на оспорвания акт е определен като лице, което има правомощия по издаването, респ. отказ от издаването на визи по НУРИВОВР /л.39/. Следователно, оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ.

Отказът е издаден в писмена форма - спазен е изискуемия стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза. Формулярът е съставен по приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР и съдържа реквизитите изискуеми от общите изисквания на АПК, в съобразителната му част са посочени поредният номер и датата на заявлението на чужденеца, посочена е разпоредбата от приложимия нормативен акт – чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ, изложени са последователно приетите за установени от органа факти, анализирана е относимата правна уредба, формирани са ясни правни изводи. Съдържанието на акта позволява да се извлече волята на административния орган по начин, който не накърнява правото на защита на засегнатото лице и позволява осъществяване на съдебен контрол за законосъобразност. Отказът съдържа правни и фактически мотиви съобразно чл. 59 от АПК, като същите предоставят възможност на засегнатото лице да разбере основанията за отказ. Диспозитивът на акта кореспондира на неговата обстоятелствена част, като е указан и редът за обжалване на акта. Отказът носи подписа на неговия издател. Обосновани са причините за постановяването му, включително е посочено правното основание за издаването му - чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

Не се установяват допуснати нарушения на административно-производствените правила от категорията на съществения, съставляващи основание за неговата отмяна по аргумент от нормата на чл. 146, т. 3 от АПК. Актът съответства на материалния закон и неговата цел по следните съображения:

В разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ са регламентирани фактически основания, при наличие на които компетентните органи са овластени да откажат издаване на виза или влизане в страната на чужденец. В оспорения отказ ответникът е визирал едно от тях. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже целта и условията на планирания престой. Следователно издаването на благоприятен за молителя акт е обусловен от кумулативната даденост на две фактически основания – да бъдат установени от една страна целта на планирания престой, а от друга – условията за него.

При разглеждането на заявленията за издаване на виза компетентните органи притежават широка свобода на преценка за условията за прилагане чл. 32, § 1 от Визовия кодекс /Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността/, както на релевантните факти, за да могат да установят дали посочените в тези разпоредби основания препятстват издаването на заявената виза. Намерението на законодателя на Съюза да остави голяма свобода на преценка на посочените органи следва от чл. 21, § 1 и на чл. 32, § 1 от Визовия кодекс — разпоредби, които задължават тези органи да "преценяват дали кандидатът представлява риск за незаконна имиграция", и да обръщат специално внимание на определени аспекти от положението, в което се намира последният, и да установят дали са налице "основателни съмнения" относно определени обстоятелства. Съществува принцип на международното право, известен като една от характерните прояви на държавния суверенитет, съгласно който държавите имат право да контролират влизането на тяхна територия на лица, които не са техни граждани. Макар държавите-членки да са се съгласили да се откажат от прилагането на такъв принцип по отношение на европейските граждани, чиято свобода на движение е гарантирана с "основната конституционна харта" на Съюза, това не е така по отношение на достъпа до териториите на държавите членки на граждани на трети страни, още повече когато липсва позоваване на каквато и да било тясна семейна връзка с гражданин на Съюза. СЕС е постановил, че автоматичният отказ, изискван от държавите-страни по Конвенцията за прилагане на Ш. споразумение в случай на неспазване от страна на кандидата на условията за влизане, е "израз на принципа на сътрудничество между договарящите държави, който е в основата на достиженията на правото от Шенген и е необходим за функционирането на система за интегрирано управление, което гарантира високо и единно равнище на контрол и наблюдение като следствие от свободното преминаване на границите в рамките на Ш. пространство".

При преценка на наличните доказателствени средства, обосновано е прието от административният орган, че чужденецът не е доказал достоверно целта и условията на заявеното пребиваване в Република България, с което са осъществени предпоставките по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Видно от доказателствата по делото е налице ясно разминаване между продължителността на декларирания от жалбоподателя в заявлението за виза период на престой в Ш. пространство: от 01.03.2025г. до 01.03.2026г. и срокът на самото обучение: 1,5 година за придобиване на ОКС „Магистър след висше образование“ и езикова подготовка с продължителност 11 месеца, както и срока на медицинската застраховка, а именно от 01.03.2025г. до 28.02.2026г., който следва да покрива период на пребиваване на лицето в страната, докато очевидно същата е

сключена за по-кратък от необходимия за обучението на лицето период.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че оспореният отказ следва да бъде отменен поради липса на изложени в същия фактически установявания, обосноваващи извод за липса на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ. В случая следва да се държи сметка за това, че на първо място визовият режим на всяка една страна е проявление на суверенитета на същата. Свързан е с ефективното упражняване политиките по защита на националната сигурност и опазване на обществения ред в страната. На следващо място, издаването на виза следва да бъде преценявано по-скоро като производство по извършване на административна услуга, в който случай съществено от правна страна е неизвършването на самата услуга при твърдения от страна на жалбоподателя за наличие на предпоставките за осъществяването ѝ.

Като се отчетат посочените по-горе обстоятелства, не са установени по безспорен начин нито целта, нито условията на планирания престой – чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ. Изводът на административния орган за наличие на основание по чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ не се опроверга от оспорващия по пътя на пълното насрещно доказване в съдебното производство. Според настоящият съдебен състав жалбоподателят не доказва нито в хода на административното, нито на съдебното производство истинската цел, условията и намеренията за пребиваването си в страната, поради което следва да се приеме, че административният орган правилно е отказал издаване на виза тип "D".

Доколкото жалбата се възприема за допустима по силата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, съдът дължи произнасяне и по съдържащото се в нея оплакване за нарушение на правото на образование по чл. 2, Протокол №1 към ЕКПЧ, както и твърдяно нарушение на чл. 14 от ЕКПЧ, а именно забрана за дискриминация.

Твърдението за нарушение на чл. 14 от КЗПЧ – забрана за дискриминация, съдът счита за декларативно и бланкетно, като не става ясно в какво се състоят дискриминационните действия и в сравнение с кои други групи лица е дискриминиран жалбоподателя. Следва да се отбележи, че забраната за дискриминация по чл. 14 от КЗПЧ е по отношение на упражняването на права и свободи по Конвенцията. Следователно разпоредбата не въвежда право по смисъла на КЗПЧ, а гаранция за свободното упражняване на правата, въведени с нея. Видно от материалите по делото няма нито конкретни твърдения в тази насока, нито доказателства в подкрепа на декларативните твърдения за нарушения на права по ЕКПЧОС. По същите съображения, настоящият съдебен състав намира и че не е налице нарушение на правото на чужденеца на образование. В тази връзка следва да се отбележи, че макар и формално изпълнено изискването на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, в жалбата не са изложени конкретни доводи и обстоятелства, чрез които да се мотивира извода за нарушение на забраната за дискриминация и правото на образование.

Като се отчетат посочените по-горе обстоятелства, ответникът е намерил за основателно да откаже издаване на виза, конкретно и на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Мотивите и представените от ответника писмени доказателства дават основание на съда да осъществи дължимия контрол за законосъобразност на отказа. Изводът на ответния административния орган за наличие на основание по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ не се опроверга от оспорващия по пътя на пълното насрещно доказване в съдебното производство. Жалбоподателят не представи категорични доказателства, които да оборят изводите на административния орган.

В контекста на изложеното съдът намира, че издаденият отказ отговаря на условията за редовно действие на административните актове и предпоставя отхвърляне на

предявеното срещу него оспорване. Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото, разноси по делото се дължат на ответника, но поради липса на направено искане, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ вр. чл. 173, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 от АПК, Административен съд-София град, Първо отделение, 21-ви състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на М. М. /М. М./, гражданин на Б., [дата на раждане] , с национален паспорт номер А04065215, издаден на 23.05.2022г., чрез процесуалния му представител, против постановен отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид "D"), издаден на 07.03.2025г. от Завеждащ консулска служба в [населено място], И. по Заявление № 25000488 на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: